

974**ROZPORZĄDZENIE MINISTRÓW OBRONY NARODOWEJ
ORAZ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 9 czerwca 2005 r.

**w sprawie warunków technicznych pojazdów specjalnych i pojazdów używanych
do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej**

Na podstawie art. 66 ust. 6 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2005 r. Nr 108, poz. 908 i Nr 109, poz. 925) zarządza się, co następuje:

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 134, poz. 1436 i Nr 283, poz. 2818 oraz z 2005 r. Nr 19, poz. 164).

§ 1. 1. Rozporządzenie określa warunki techniczne pojazdów specjalnych i pojazdów używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o „rozporządzeniu ministra właściwego do spraw transportu”, rozumie się przez to rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów oraz zakresu ich niezbędnego wyposażenia (Dz. U. z 2003 r. Nr 32, poz. 262 oraz

z 2004 r. Nr 34, poz. 300, Nr 103, poz. 1085 i Nr 169, poz. 1773).

§ 2. 1. Pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych powinien spełniać warunki techniczne określone w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw transportu.

2. W przypadku gdy ze względu na przeznaczenie pojazdu nie jest możliwe spełnienie warunków technicznych określonych w rozporządzeniu ministra właściwego do spraw transportu, pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych powinien spełniać co najmniej warunki techniczne określone w niniejszym rozporządzeniu.

§ 3. 1. Szerokość pojazdu specjalnego i pojazdu używanego do celów specjalnych nie może przekraczać 4,00 m; szerokość ta nie obejmuje lusterek zewnętrznych, świateł umieszczonych na bokach pojazdu oraz elementów elastycznych wykonanych z gumy lub tworzyw.

2. Pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych o szerokości przekraczającej 2,6 m powinien być wyposażony w światła obrysowe.

3. Dopuszcza się do ruchu po drogach twardych pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych z gaśnicowym układem jezdnym, jeżeli gaśnice są wyposażone w nakładki zabezpieczające nawierzchnię drogi przed uszkodzeniem.

§ 4. Pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych powinien być zbudowany, wyposażony i utrzymywany w taki sposób, aby spełniał warunki techniczne określone w § 7 ust. 1 i 8, § 8 ust. 4 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 1, § 9 ust. 1 pkt 5, 6, 7 lit. a i b, pkt 8 i 12 oraz ust. 2 i 5, § 11 ust. 1 pkt 13 oraz ust. 5, 7 i 8, § 18 ust. 1 pkt 5, § 45 ust. 1 pkt 1, a także odpowiednio § 14—16 i § 48—51 rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu, z tym że warunek w zakresie:

- 1) zbiornika paliwa, w tym zbiornika paliwa niezależnej instalacji grzewczej, nie dotyczy motocykli i skuterów śnieżnych;
- 2) trójkąta do ustawiania na drodze, przeznaczonego do ostrzegania o obecności unieruchomionego pojazdu, nie dotyczy skuterów śnieżnych;
- 3) ogumienia pneumatycznego nie dotyczy pojazdów gaśnicowych.

§ 5. Pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych powinien posiadać:

- 1) kabinę lub ramę ochronną, z tym że warunek ten nie dotyczy motocykli i skuterów śnieżnych;
- 2) wycieraczkę przedniej szyby zapewniającą dostateczne pole widzenia kierowcy, z tym że wycieraczka przedniej szyby nie jest wymagana w pojaz-

dach wyposażonych w przednią szybę o takich wymiarach i kształcie, że kierowca, bez zmiany pozycji, może obserwować drogę w inny sposób niż przez szybę lub szyba ta została wyposażona w urządzenia zapewniające jej przejrzystość;

- 3) prędkościomierz lub inne urządzenia umożliwiające odczyt prędkości jazdy co najmniej na najwyższym biegu, umieszczony w polu widzenia kierowcy;
- 4) lusterko (lusterka) umożliwiające kierowcy obserwację drogi za pojazdem, chyba że względu konstrukcyjne uniemożliwiają ich zamontowanie;
- 5) tabliczkę trwale umieszczoną w miejscu łatwo dostępnym, zawierającą co najmniej dane o marce fabrycznej, typie i modelu pojazdu bazowego oraz roku produkcji pojazdu;
- 6) tłumik wydechu, przy czym w pojazdach specjalnych dopuszcza się skierowanie wylotu rury wylotowej spalin w prawą stronę, w przypadku braku konstrukcyjnej możliwości innego jej zamontowania;
- 7) urządzenie zabezpieczające przed uruchomieniem przez osoby nieupoważnione;
- 8) gaśnicę umieszczoną w miejscu łatwo dostępnym w razie potrzeby jej użycia, przy czym pojazd przewożący powyżej 15 osób powinien być wyposażony w dwie gaśnice, z tym że warunek ten nie dotyczy skuterów śnieżnych.

§ 6. 1. Pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych powinien być wyposażony co najmniej w światła zewnętrzne, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 1—4 i 6—10 rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu, z tym że wyposaża się w światła:

- 1) drogowe i pozycyjne przednie — pojazd samochodowy;
- 2) kierunkowskazy przednie — pojazd samochodowy (kołowy);
- 3) kierunkowskazy tylne — pojazd samochodowy (kołowy) i przyczepę.

2. Pojazd specjalny i pojazd używany do celów specjalnych wyposaża się w światła, o których mowa w ust. 1, w liczbie po dwa, z tym że dopuszcza się cztery światła:

- 1) drogowe;
- 2) mijania, jeżeli jest to wskazane ze względu na wyposażenie pojazdu w stały lub odejmowalny osprzęt umieszczony z przodu; dodatkowa para lamp może być umieszczona na wysokości nie większej niż 3 000 mm od powierzchni jezdni, pod warunkiem że połączenia elektryczne uniemożliwiają równoczesne włączenie obu par świateł;

3) pozycyjne przednie, jeżeli jest to wskazane ze względu na wyposażenie pojazdu w stały lub odejmowalny osprzęt umieszczony z przodu; dodatkowo para świateł powinna być umieszczona nie niżej niż 400 mm od powierzchni jezdni, lecz nie wyżej niż 1 900 mm, a jeżeli konstrukcja pojazdu nie pozwala na zachowanie tej wysokości — nie wyżej niż 2 100 mm od powierzchni jezdni;

4) tylne odblaskowe inne niż trójkątne.

3. Pojazd z gąsienicowym układem jezdnym może być wyposażony tylko w jedno światło drogowe i mijania oraz światła pozycyjne lub obrysowe. W pojeździe tym nie są wymagane światła stopu i kierunkowskazów.

4. Dopuszcza się wyposażenie pojazdu specjalnego i pojazdu używanego do celów specjalnych w światła:

1) obrysowe zamiast pozycyjnych — pojazdu samochodowego, w tym gąsienicowego i półgąsienicowego oraz przyczepy;

2) odblaskowe zamiast pozycyjnych — przyczepy i skutera śnieżnego;

3) mijania:

a) umieszczone w innej odległości od bocznego obrysu pojazdu i innej wzajemnej odległości niż wymagana w § 2 lp. 2 tabeli w załączniku nr 6 do rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu,

b) umieszczone na wysokości nie większej niż 2 000 mm od powierzchni jezdni, a jeżeli konstrukcja pojazdu nie pozwala na zachowanie tej wysokości — nie niżej niż 500 mm;

4) tylne odblaskowe inne niż trójkątne, umieszczone na wysokości nie większej niż 1 200 mm od powierzchni jezdni, a jeżeli konstrukcja pojazdu nie pozwala na zachowanie tej wysokości — nie większej niż 1 500 mm od powierzchni jezdni, jednak nie niżej niż 250 mm;

5) robocze, przeznaczone do oświetlenia miejsca pracy, lub szperacz;

6) żółte światła błyskowe w pojazdach przeznaczonych do udzielania pomocy technicznej lub ewakuacji sprzętu oraz stwarzających zagrożenie dla uczestników ruchu z uwagi na przeznaczenie lub konstrukcję;

7) światła maskowane oraz specjalne z urządzeniem przyciemniającym lub z filtrem do świateł noktowizyjnych.

5. Światła, o których mowa w ust. 4 pkt 6 i 7, muszą być włączane i wyłączane oddzielnymi włącznikami oraz funkcjonować niezależnie od innych świateł pojazdu.

§ 7. 1. Pojazd specjalny powinien być oznakowany z przodu i z tyłu w sposób widoczny dla uczestników ruchu znakiem sporządzonym z materiału odblaskowego o barwie żółtej samochodowej z przodu pojazdu i czerwonej z tyłu pojazdu.

2. Znak, o którym mowa w ust. 1, umieszcza się z przodu i z tyłu pojazdu po lewej stronie, w odległości do 400 mm od bocznej płaszczyzny jego obrysu oraz nie wyżej niż 1 800 mm i nie niżej niż 600 mm od powierzchni jezdni, a wyjątkowo — w miejscu wynikającym z konstrukcji pojazdu.

3. Przyczepa powinna być oznakowana jednym znakiem, o którym mowa w ust. 1, umieszczonym z tyłu.

4. Wzór znaku, o którym mowa w ust. 1, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 8. 1. W pojeździe używanym do celów specjalnych, przeznaczonym do przewozu towarów niebezpiecznych, silnik wraz z układem wydechowym powinny być tak zbudowane, umiejscowione i zabezpieczone, aby nie narażać ładunku na nagrzewanie lub zapalenie. Kabina kierowcy powinna być wykonana z materiałów niepalnych, trwale oddzielona od przewożonego ładunku.

2. Pojazd, o którym mowa w ust. 1, przeznaczony do przewozu materiałów i przedmiotów wybuchowych powinien być wyposażony w specjalne uchwyty umieszczone z tyłu po lewej stronie pojazdu oraz z przodu po lewej stronie zderzaka lub na bocznej ścianie skrzyni ładunkowej do mocowania chorągiewek sygnalizacyjnych.

3. Pojazd, o którym mowa w ust. 1, przeznaczony do przewozu środków toksycznych powinien posiadać skrzynie ładunkowe wykonane z materiałów nienisiekliwych, gładkich i łatwych do odkażania.

4. Pojazd, o którym mowa w ust. 1, powinien być wyposażony w:

1) opończę lub plandekę do przykrycia ładunku, wykonaną z materiału nieprzemakalnego i niepalnego, która powinna zakrywać skrzynię ładunkową, przy czym dolna krawędź opończy lub plandeki powinna opasać burty skrzyni co najmniej 20 cm poniżej jej górnej krawędzi;

2) dwa kliny dostosowane do rozmiaru ogumienia pojazdu;

3) urządzenie uziemiające;

4) sprzęt saperski: łopatę, łom, topór, piłę;

5) apteczkę doraźnej pomocy;

6) łańcuchy przeciwślizgowe do zakładania na ośnieżonej nawierzchni;

- 7) dodatkową gaśnicę spełniającą wymagania określone w Umowie europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. z 2002 r. Nr 194, poz. 1629 oraz z 2003 r. Nr 207, poz. 2013 i 2014);
  - 8) dwa trójkąty do ustawiania na drodze, przeznaczone do ostrzegania o obecności unieruchomionego pojazdu;
  - 9) kamizelkę lub ubranie odblaskowe — dla każdego członka załogi pojazdu;
  - 10) środki ochrony indywidualnej oraz środki ochrony dróg oddechowych dla każdego z członków załogi pojazdu, o którym mowa w ust. 3;
  - 11) komplet tablic ostrzegawczych barwy pomarańczowej.
- 2) umocowane wzdłuż lub poprzecznie ławki o długości co najmniej 500 mm na osobę i szerokości nie mniejszej niż 300 mm; odstęp między dwiema sąsiednimi ławkami ustawionymi jedna za drugą nie powinien być mniejszy niż 650 mm, a ustawionymi przeciwległe — 900 mm, wliczając w to szerokość jednej ławki;
  - 3) podwyższone do wysokości 1 100 mm burty nadwozia skrzyniowego lub założone listwy zabezpieczające, z tym że zamiast podwyższenia tylnej burty na tylnym skrajnym pałaku może być założony pas bezpieczeństwa;
  - 4) dodatkową apteczkę doraźnej pomocy — w przypadku przewożenia powyżej 10 osób;
  - 5) dodatkową gaśnicę o pojemności nie mniejszej niż 2 kg środka gaśniczego, umieszczoną na skrzyni ładunkowej.

§ 9. 1. Pojazdy służące do przewozu niewypałów i niewybuchów powinny być wyposażone w sygnały ostrzegawcze stosowane w pojazdach samochodowych uprzywilejowanych.

2. Pojazdy, o których mowa w ust. 1, wyposaża się w pojemniki lub inne urządzenia ograniczające możliwość destrukcyjnego oddziaływania przewożonych niebezpiecznych przedmiotów na pojazd i otoczenie, dopuszczone do tego celu na podstawie opinii właściwej jednostki badawczo-rozwojowej nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej.

3. Opinia, o której mowa w ust. 2, powinna określać:

- 1) informacje identyfikujące pojemnik lub inne urządzenie, o którym mowa w ust. 2, i jego producenta;
- 2) rodzaje materiałów wybuchowych lub wyrobów zawierających materiały wybuchowe dopuszczone do przewozu w pojemniku lub innym urządzeniu, o którym mowa w ust. 2;
- 3) maksymalne masy materiałów wybuchowych różnych rodzajów, dopuszczone do przewozu w pojemniku lub innym urządzeniu, o którym mowa w ust. 2;
- 4) warunki przewożenia materiałów wybuchowych w pojemniku lub innym urządzeniu, o którym mowa w ust. 2, w tym określenie rodzaju pojazdu, na którym może być zamontowany ten pojemnik lub inne urządzenie.

§ 10. 1. Samochód ciężarowy przystosowany do przewozu osób poza kabiną kierowcy lub nadwoziem furgonowym powinien być wyposażony w:

- 1) nadwozie kryte oponczą;

2. Zamki ścian skrzyni ładunkowej muszą być zabezpieczone przed samoczynnym otwarciem. Wywietrznik w przednim płacie oponczy powinien być otwarty, a jej tylny płat — zdjęty lub zrolowany.

§ 11. 1. Dane techniczne pojazdu specjalnego, w szczególności dopuszczalną ładowność, dopuszczalną masę całkowitą pojazdu, dopuszczalny nacisk osi oraz liczbę miejsc w pojeździe, określa organ dokonujący rejestracji pojazdu na podstawie:

- 1) danych zawartych w świadectwie homologacji, a w odniesieniu do pojazdów, na które świadectwo nie zostało wydane — danych producenta;
- 2) opinii właściwej jednostki badawczo-rozwojowej nadzorowanej przez Ministra Obrony Narodowej — w przypadku zmiany jego dopuszczalnej ładowności, dopuszczalnej masy całkowitej lub liczby miejsc.

2. Liczbę miejsc oraz dopuszczalną ładowność pojazdu specjalnego ustala się tak, aby nie była przekroczona dopuszczalna masa całkowita pojazdu.

3. Pojazd specjalny uprzywilejowany może być wyposażony w następujące elementy:

- 1) dodatkowy sygnał świetlny błyskowy barwy czerwonej, odpowiadający warunkom technicznym określonym w § 26 ust. 3 rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu, widoczny w sektorze co najmniej 135° z przodu i z tyłu pojazdu;
- 2) emblemat służby lub specjalizacji;
- 3) numer taktyczny.

§ 12. 1. Dopuszczalną ładowność lub dopuszczalną masę całkowitą pojazdu używanego do celów specjalnych określa organ dokonujący rejestracji pojazdu na podstawie:

1) danych zawartych w świadectwie homologacji przystosowanego pojazdu ogólnego przeznaczenia (produkowanego seryjnie), a w odniesieniu do pojazdów, na które świadectwo homologacji nie zostało wydane — danych producenta, z zachowaniem przepisów rozporządzenia ministra właściwego do spraw transportu w zakresie długości, szerokości, wysokości, dopuszczalnych mas całkowitych pojazdów oraz dopuszczalnych nacisków osi;

2) zaświadczenia stacji kontroli pojazdów lub jednostki badawczo-naukowej upoważnionej do przeprowadzania badań technicznych pojazdów w przypadku adaptacji pojazdu powodującej zmianę jego dopuszczalnej ładowności lub dopuszczalnej masy całkowitej.

2. Dopuszczalną liczbę osób przewożonych w pojeździe używanym do celów specjalnych określa organ dokonujący rejestracji pojazdu na podstawie zaświadczenia stacji kontroli pojazdów upoważnionej do przeprowadzania badań technicznych pojazdów.

3. Przepisy § 11 ust. 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

§ 13. 1. Do pojazdów służących do przewozu niewypałów i niewybuchów, w okresie 3 lat od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, nie stosuje się wymogów § 9 ust. 2 i 3, jeżeli w tych pojazdach zamontowano na stałe pojemniki umożliwiające od-

dzielne ułożenie niewypałów i niewybuchów. Pojemniki te powinny być wypełnione do połowy wysokości piaskiem zmieszany z trocinami.

2. W pojazdach, o których mowa w ust. 1, między kabiną kierowcy a przewożonymi niewypałami lub niewybuchami umieszcza się ekran ochronny z blachy pancernej o grubości od 10 do 20 mm lub ściankę ochraniającą, wypełnioną workami z piaskiem zmieszany z trocinami.

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.²⁾

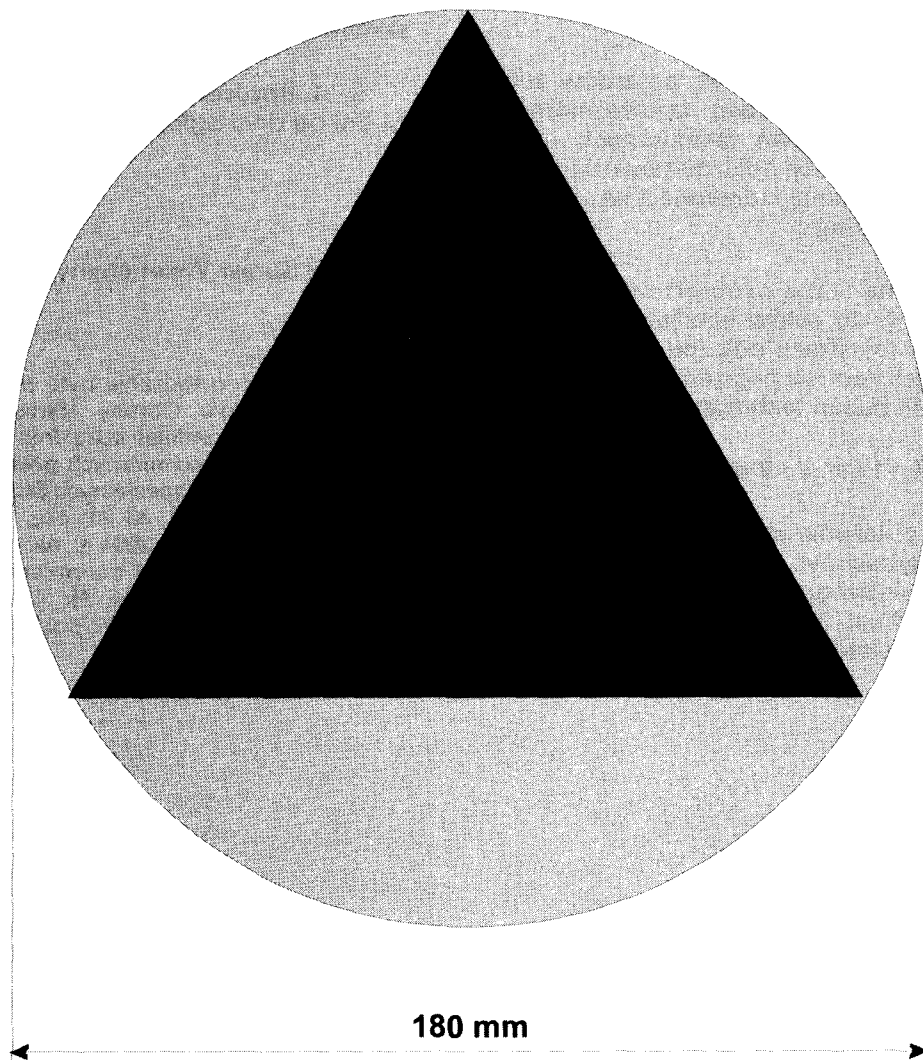
Minister Obrony Narodowej:
J. Szmajdziński

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji:
R. Kalisz

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministrów Obrony Narodowej oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 6 sierpnia 1999 r. w sprawie warunków technicznych pojazdów specjalnych i używanych do celów specjalnych Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 71, poz. 799), które utraciło moc z dniem 1 stycznia 2004 r. na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o zmianie ustawy — Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. Nr 129, poz. 1444 i Nr 154, poz. 1798, z 2002 r. Nr 216, poz. 1825 oraz z 2003 r. Nr 149, poz. 1452).

Załącznik do rozporządzenia Ministrów Obrony Narodowej
oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca
2005 r. (poz. 974)

WZÓR ZNAKU SŁUŻĄCEGO DO OZNAKOWANIA POJAZDU SPECJALNEGO

barwa czarna

materiał odblaskowy, barwa żółta samochodowa albo czerwona

U w a g a : znak umieszcza się wierzchołkiem trójkąta równobocznego do góry.